

POSTANOWIENIE

9 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

na posiedzeniu niejawnym 9 czerwca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku A.H.

z udziałem D.H., M.P., S.T., B.H., M.K., E.M., Gminy Miejskiej K. i Prokuratury Rejonowej w O.

o zasiedzenie,

na skutek skargi kasacyjnej A.H.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie

z 23 października 2025 r., II Ca 2858/24,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) oddala wniosek Gminy Miejskiej K. o zasądzenie kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 23 października 2025 r. Sąd Okręgowy w Krakowie, w sprawie z wniosku A.H. przy uczestnictwie D.H., M.P., S.T., B.H., M.K., E.M., Gminy Miejskiej K. i Prokuratury Rejonowej w O. o zasiedzenie, na skutek apelacji uczestnika - Gminy Miejskiej K. od postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa - Podgórze w Krakowie z 6 września 2024 r., zmienił zaskarżone postanowienie i wniosek o zasiedzenie oddalił (pkt I) oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt II) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania (pkt III).

Postanowienie zostało zaskarżone przez wnioskodawcę A.H. oraz uczestniczkę B.H.. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Konieczna selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu odbywa się w drodze badania zasadności wniosku skarżącego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki pozytywnej weryfikacji tego wniosku określa art. 398⁹ § 1 k.p.c. Są nimi: (1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego; (2) istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) nieważność postępowania lub (4) oczywista zasadność skargi. Dokonując tej weryfikacji, Sąd Najwyższy bada jedynie to, czy w sprawie zaistniała przynajmniej jedna z przesłanek uzasadniających wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, nie zaś podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozstrzygnięte dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga

jego sformułowania oraz uzasadnienia twierdzenia, że występuje ono w danej sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, 26 września 2005 r., II PK 98/05, 10 maja 2019 r., I CSK 627/18). Zagadnienie przedstawione w skardze kasacyjnej nie spełnia powyższego kryterium.

Strona skarżąca wskazała, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne dotyczące oceny czy w sytuacji, gdy właściciel nieruchomości przez wieloletni okres nie wykonuje żadnych uprawnień właścicielskich, nie jest znany posiadaczowi ani jego otoczeniu, a nieruchomość pozostaje w nieprzerwanym faktycznym władaniu jednego podmiotu, dopuszczalne jest uzależnianie rozpoczęcia biegu zasiedzenia od wykazania zaimanifestowania zmiany charakteru posiadania wobec konkretnego właściciela tej nieruchomości oraz w jaki sposób ma zostać spełniony przy stwierdzeniu zasiedzenia wymóg jednoczesnego zaimanifestowania zmiany władztwa nad rzeczą z posiadania zależnego w posiadanie samoistne wobec otoczenia i wobec właściciela w sytuacji, gdy właściciel nie żyje, bądź też jest nieujawniony.

Należy podkreślić, że tak sformułowane zagadnienia nie mają związku ze sprawą, w dużym stopniu są oparte na twierdzeniach faktycznych skarżących, które nie znajdują oparcia w ustaleniach sądów. Sąd Okręgowy wyraźnie przyjął, że posiadanie nieruchomości przez poprzedników prawnych skarżących miało charakter posiadania zależnego. Aż do końca lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku strona skarżąca nie podjęła względem nieruchomości jakichkolwiek czynności mogących świadczyć o zamiarze zaimanifestowania przyjęcia jej we władztwo samoistne, nawet zaniechała podłączenia nieruchomości do sieci wodociągowej.

Drugie ze sformułowań zaprezentowanych jako istotne zagadnienie prawne nie spełnia tego kryterium. Stanowi ono raczej wniosek o snucie hipotetycznych rozważań nie prezentując problemu prawnego, który realnie zaistniał w sprawie i poddawałby się rozstrzygnięciu. Sformułowanie zagadnienia prawnego nie może bowiem polegać na pytaniu o okoliczności, które – gdyby zaistniały – mogłyby hipotetycznie wpływać na rozstrzygnięcia w sprawie, lecz których zaistnienia nie

stwierdził sąd odwoławczy. Tymczasem do tego właśnie sprowadzało się pytanie o sposób, w jaki zmanifestować mianoby zmianę władztwa nad rzeczą z posiadania zależnego w posiadanie samoistne.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). W kwestii kosztów postępowania kasacyjnego zastosowano art. 520 § 1 k.p.c.

Aleksander Stępkowski

(Ł.W.)

[r.g.]